Національний університет
«Острозька академія»

Теоретико-методологічні проблеми психології

Кредити та кількість годин:

денна форма 4 кредити ECTS; 120 годин: 14 лекційних, 18_ практичних, 2 консультації, 86 самостійна робота; екзамен

заочна форма 4 кредити ECTS; 120 годин: 2 лекційних, 4 практичних, 114 самостійна робота; екзамен

I. Опис навчальної дисципліни

У сучасну епоху неможливо займатися наукою без набору фундаментальних настанов та відповідей про природу реальності та людського знання. Необхідними ресурсами забезпечує науковця методологія наукового пізнання.

Методологія як внутрішня опора наукової системи психології аналізує когнітивний, соціальний, соціально-психологічний та історико-науковий вектори його розвитку. Вона сприяє цілісному та критичному баченню психологічної реальності, оптимізує наукове мислення, побудову теорій, висунення гіпотез, та їх перевірку в дослідженні. У цьому полягає ключова особливість застосовуваних у психології методологічних орієнтацій, підходів і методологування. В ході вивчення курсу розкриваються провідні парадигми та парадигмальні підходи, типи раціональності психології, світоглядні функції та ідеологеми її класичних та некласичних напрямків.

У сучасній академічній психології немає єдиного погляду на природу людини, зокрема на її сутність та феноменологію її особистості, джерела її активності та самоактивності, причину виникнення психічних та особистісних розладів. Для сучасного психолога-науковця надзвичайно важливо сформувати власне розуміння психологічної картини світу, виділити методологічні стратегії та тенденції, окреслити сучасний стан методології психології.

Курс орієнтований студентів, які планують займатися наукової діяльністю.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – сформувати у студентів явлення про систему знань про теоретико-методологічні основи психології - найважливіші вихідні теоретичні положення, позиції, категорії та їх суть, що покладаються в основу побудови психологічного дослідження та інтерпретації його результатів.

Мета викладання дисципліни – сформувати у студентів явлення про систему знань про теоретико-методологічні основи психології - найважливіші вихідні теоретичні положення,

позиції, категорії та їх суть, що покладаються в основу побудови психологічного дослідження та інтерпретації його результатів.

Курс покликаний розвивати та посилювати такі компетентності (відповідно до ОПП):

ЗК1. Здатність критично мислити та генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК3. Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел, проводити дослідження на науковому рівні.

ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК2. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи психологічного дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

СК5. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та
емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.

III. Результати навчання

До кінця цього курсу студенти зможуть:

ПР1. Здійснювати пошук, опрацьовувати та аналізувати професійно важливі знання із
різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР7. Уміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПР8. Рефлексувати, критично оцінювати емпіричні дані та генерувати нові ідеї для оптимізації прикладної професійної діяльності.

ПР9. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

- знати суть теорії та методології науки;
- вміти пояснювальні принципи у психології, що виходять з філософії;
- розпізнавати загальнопсихологічні пояснювальні принципи;
- розпізнавати конкретнонаукові пояснювальні принципи;
- шукати методологічні підходи у психології (особистісний, діяльнісний, системний);
- пояснювати основні категорії психології (відображення, діяльність, спілкування, особистість);
- розкривати суть основних понять та теоретичних положень, що вивчаються;
- пояснювати теоретико-методологічні положення, використовуючи набуті раніше знання з психології;
- працювати з літературними джерелами з психології: здійснювати інформаційний пошук, аналізувати теоретичний матеріал і здійснювати його узагальнення, формулювати висновки;
- вербалізувати свої знання.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	**Тема дисципліни**
1.	Поняття методології науки
2.	Принципи психології
3.	Методологічні підходи у психології

4.	Базові категорії психології
5.	Категоріальний апарат психології
6.	Ключові проблеми психології
7.	Методологія експерименту в психології
8..	Поняття методології науки, принципи психології
9.	Методологічні підходи у психології
10.	Базові категорії в психології
11.	Категоріальний апарат психології
12.	Ключові проблеми психології